

December 2017

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området *SE0540306 Gullerstorp*

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 - områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitat-direktiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livs-miljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitat- direktivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och natur- typer, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skydds- beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har till kommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”*kartverktyget skyddad natur*”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Lena Smith

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0540306 Gullerstorp

Kommun: Tidaholm

Områdets totala areal: 14 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-06-28

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-20

Markägarförhållanden:

Privat markägare.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6210 - Kalkgräsmarker

6410 - Fuktängar

7230 - Rikkärr

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: I Natura 2000-området Gullerstorp är de prioriterade naturvärdena den stora fuktiga betesmarken med hävdgynnade kärlväxter och den artrika kalkgräsmarken. Prioriterat är även det mindre rikkärr som ligger i den södra delen av området.

Motivering: Falbygdens platåberg med omgivning har mycket stora naturvärden, framför allt genom den stora variation av naturtyper som finns i området. Odlingslandskapet har lång kontinuitet och riklig förekomst av representativa naturbetesmarker. De mest värdefulla ligger vid Gullestorp i Hångsdala söder om Gisseberget. Även de högsta natur- och kulturmiljövärdena finns vid Hångsdala söder om Gisseberget. Landskapet innehåller också värdefulla våtmarker som är goda representanter för den naturgeografiska regionen, i Natura 2000-området finns en

stor fuktäng och ett mindre rikkärr.

Prioriterade åtgärder: Intensivare bete i fuktängen. Rójning av igenväxningsvegetation, särskilt i den norra delen av fuktängen samt i rikkärrsdelen.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Gullerstorp ligger ca 1,5 km sydväst om Hångsdala kyrka, söder om Gisseberget. Området ligger i ett låglänt slättområde med en mosaik av åker och fuktmarker, som på många ställen växt igen till björkdominerad skog. Hagmarkerna på Gullerstorp domineras också delvis av björk, men slutenheten varierar och betesmarken inom Natura 2000-området är mestadels öppen. Andra trädslag som förekommer i området är rönn, oxel, tall, gran och en. I söder närmast åkern finns en aspdunge. Större delen av området är magert. Området ligger inom riksintresse för naturvård och ingår i regionalt och nationellt utpekade odlingslandskap. Betesmarkerna omfattas av åtagandeplan med miljöersättning enligt landsbygdsprogrammet åren 2016 - 2020.

Den västra delen av området utgörs av en låg flack moränbildning, som bara är någon meter högre än de omgivande fuktängarna. Betesmarken är öppen med spridda enbuskar och björkar i kanterna. Naturtypen är kalkgräsmark med inslag av silikatgräsmark, artförekomsten indikerar en blandning av de två naturtyperna. Floran är mycket artrik och varierande. Tidigare har följande arter noterats rikligt förekommande i denna del; slåttergubbe (rödlistad sårbar, VU), jordtistel (nära hotad, NT), baktimjan och nattviol (fridlyst). Även brudbröd, gökblomster, darrgräs, hirsstarr, jungfrulin, klasefibbla (nära hotad, NT), slåtterblomma, stagg, ängsvädd och senblommade fältgentiana (sårbar, EN) noterades. Ett tiotal olika arter av vaxskivlingar, varav två rödlistade, har tidigare också hittats i området.

Söder och öster om den flacka moränryggen breder fuktängen ut sig. Marken röjdes i början av 2000-talet och är nu till större delen öppen med gles men riklig förekomst av björk. I den norra delen växer tätt med älggräs och mindre granplantor börjar komma upp. Överlag är fuktängen mycket tuvig och veketåg, älggräs och skräppor förekommer relativt rikligt. Gamla diken finns kvar i mitten av området. I öster finns även en låg stenig moränrygg kantad av artrika lågstarrängar. I de fuktiga markerna har tidigare noterats stor artrikedom.

I den södra delen av fuktängen finns ett mindre rikkärr. Detta befann sig vid fältbesök 2016 dock i ett igenväxningsstadium.

Hela Natura 2000-området betas huvudsakligen av nötdjur. Tidigare har mjölkkor och ungdjur betat i området, samt får i den östra hagen. Gullerstorp har numera övergått från ekologisk mjölkproduktion till köttjursuppfödning med dikor.

Utvecklingsmark: Den totala arealen utvecklingsmark inom området är ca 3,6 hektar. Denna utgörs av ett långsmalt område längs södra sidan samt ett lite större längs den östra. Båda områdena har utvecklingsmålet fuktäng (typen kalkfuktäng) alternativt fuktäng eller silikatgräsmark. Med tiden och med lämplig skötsel kan dessa marker utvecklas till fullgoda Natura-naturtyper.

Bevarandemål

Målet är att de artrika betesmarkerna är välhävda och öppna med glest spridda träd och buskar samt att den hävdgynnade florans och faunan kan leva kvar på lång sikt. Det främsta syftet är att den artrika naturbetesmarken bevaras.

Vad kan påverka negativt

Se under Negativ påverkan för respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken). Om en verksamhet/åtgärd påverkar ett Natura 2000-område så kan denna vara tillståndspliktig även om den utförs utanför Natura 2000-området.

- Förutom Natura 2000-bestämmelserna finns inte något områdesskydd enligt miljöbalken.
- År 2017 har Natura 2000-naturtyperna i området miljöersättning för särskilda värden enligt landsbygdsprogrammet (2016-2020) och en åtagandeplan för skötseln av området är knuten till ersättningen. Ett långsiktigt skötselavtal, naturvårdsavtal eller en åtagandeplan för betesmarker och slätterängar med särskild skötsel bör finnas även efter 2021 för hela området.

Skötsel:

- Årlig betesdrift med nötkreatur. Ett högt betestryck är viktigt för att marken ska bli väl avbetad och för att den hävgynnade floran och faunan ska kunna leva kvar. Kompletterande röjningar av enbuskar, smågran och eventuellt lövuppslag och ohävsarter bör utföras kontinuerligt.

Bevarandetillstånd

Se under respektive naturtyp.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6210 - Kalkgräsmarker

Areal: 0,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Kalkgräsmarken finns i Natura 2000-områdets västra del norr om gårdsbebyggelsen, på den något högre liggande moränryggen. Ett glest träd- och buskskikt växer i gräsmarken som hyser ett flertal hävdgynnade kärlväxtarter. Hävden av kalkgräsmarken är god. De artfynd som noterats tyder på att betesmarken har en mosaikartat förekomst av typiska arter för både kalkgräsmark och för silikatgräsmark (6270). Följande typiska arter har noterats förekomma: käringtand, jordtistel, jungfrulin, ormrot, darrgräs och brudbröd (2013, 2014). Tidigare har även de typiska arterna klasefibbla, låsbräken och fältgentiana (sen variant) hittats samt även de hävdgynnade arterna kattfot, slättegubbe och äkta nattviol. Andra hävdgynnade gräsmarksarter som noterats, vissa typiska för silikatgräsmark (6270), är: revfibbla, fårsvingel, liten blåklocka, backtimjan (rödlistad nära hotad, NT), prästkrage, hirsstarr, ängsvädd samt även gulmåra, stagg och blodrot. Vissa ohävdsarter finns också såsom vanlig smörblomma (riklig), tuvtåtel, vägtistel, älggräs och hundkäx m.fl. Strax utanför kalkgräsmarkens västra sida har den hotade arten kvällsmaskros (sårbar, VU) noteras.

Generell beskrivning av naturtypen: Torra till friska, hävdpräglade kalkrika gräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett mycket stort inslag av örter. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0 - 30%. Hävdgynnade arter ska finnas. Ibland kan dessa marker vara viktiga orkidélokaler (6211).

Typiska arter för naturtypen är: spåtistel, darrgräs, låsbräken, trollsmultron, käringtand, ormrot, ängshavre, jungfrulin, vildlin, vädtklint, mindre blåvinge, skogsvisslare, silversmygare m.fl.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad grässvål samt konkurrens från ohävdsarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och för minskade populationer av karakteristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen av Kalkgräsmarker (6210) ska vara minst 0,8 hektar.

Regelbunden hävd genom bete (helst med nötdjur) (ej vintertid), eller slåtter och efterbete ska påverka området. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnygra sig. Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi och näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Krontäckningen av träd och buskar ska vara liten.

Igenväxningsvegetation, vedartad eller örtartad, ska inte förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte finnas. Enstaka värdefulla träd och buskar, t.ex. bärande och blommande träd/buskar, hålträd, hagmarksträd, gamla träd etc. ska förekomma. Typiska kärlväxter som ska ha allmän-riklig förekomst.

Negativ påverkan

Följande faktorer kan påverka naturtyperna kalkgräsmark (6210) och fuktäng (6410) negativt:

- Utebliven röjning av igenväxningsvegetation och minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade florans och faunan.

- Alltför kraftig röjning av buskar och träd så att organismer som är beroende av dessa strukturer missgynnas.
- Överbete. Alltför intensivt betetryck påverkar naturtypen negativt. Risken för överbete är dock inte lika stor i fuktiga marker som i torra.
- Skötsel som avlägsnar småbiotoper, kantzoner och mosaikmiljöer och skapar skarpa gränser mellan olika markslag påverkar naturtypen negativt.
- Spridning av gödsel i naturtypen påverkar floran negativt.
- Kväveläckage från angränsande marker påverkar floran negativt.
- Sambete med gödslad vall ger även en indirekt näringstillförsel till naturbetesmarken.
- Tillskottsutfodring och vinterbete av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan och bör därför endast användas vid behov.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis anläggning av ny väg, breddning av befintlig väg, uppförande av ny byggnad eller annan anläggning, skogsplantering, dikning och täktverksamhet.
- Upplag och deponier som inte är av tillfällig art.
- Markskador, till exempel körspår, trampskador, grävning, schaktning, täktverksamhet och andra ingrepp som kan skada markvegetationen.
- Dikning och markavvattning påverkar de hydrologiska förhållandena i området och torkar ut fuktängen.
- Introduktion av främmande arter. Insådd av vallväxter.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar påverkar floran negativt.

Bevarandeåtgärder

- Välbevarad grundvattenstatus är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.

Se även under rubriken Bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är gynnsamt.

6410 - Fuktängar

Areal: 9,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen dominerar i området och täcker den största delen av arealen. I fuktängen växer rikligt med glest stående ung björk. Hävden har på senare år (före 2017) varit mindre intensiv vilket medfört viss inträngning av igenväxningsvegetation, särskilt i den norra delen där älggräs finns i riklig mängd. Även en del granplantor börjar komma upp här. I västra delarna mot gården, förekommer ganska mycket skräppor (2016). Överlag är fuktängen mycket tuvig. I de fuktiga markerna växer följande typiska arter: stagg, ängsvädd, blodrot, darrgräs och jordtistel (nära hotad, NT) (2016). Tidigare har även de typiska arterna majviva, ormrot, ängsnycklar, smörbollar, kärrsälting, darrgräs, hirsstarr, ängsstarr och slätterblomma noterats.

Generell beskrivning av naturtypen: Hävdpräglade fuktängar med blåtåtel eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0 - 30%. Hävdgynnade arter ska finnas. Två undertyper finns: a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bl.a. "kalkfuktängen" (6411). b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika med blåtåtel, tåg- och starrarter (6410). Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet.

Typiska arter, exempel:

6410: Jungfru Marie nycklar, gökblomster, stagg, granspira m fl.

6411: Hårstarr, ängsstarr, ängsnycklar, vildlin, tätört m.fl.

Gemensamma: darrgräs, hirsstarr, ormrot, slätterblomma, svinrot, gulärta, storspov, rödbena, toftsvipa.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad grässvål samt konkurrens från ohävdarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändrad hydrologi som t.ex. förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och för minskade populationer av karakteristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen Fuktängar ska vara minst 9,3 hektar.

Regelbunden hävd genom bete (helst med nötdjur) (ej vintertid) eller slätter och efterbete ska påverka området. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnygra sig. Hydrologin ska vara naturlig och markfuktigheten tillräcklig. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår eller andra avvattande anläggningar som medför negativ påverkan. Näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Krontäckningen av träd och buskar ska vara liten. Varken vedartad eller örtartad igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte finnas. Enstaka värdefulla träd och buskar, t.ex. bärande och blommande träd/buskar, hålträd, hagmarksträd, gamla träd av t.ex. björk ska förekomma. Enstaka fysiska strukturer i form av stenmurar, odlingsrösen etc. ska finnas. Typiska och karakteristiska kärlväxter ska förekomma tämligen allmänt.

Negativ påverkan

Se Negativ påverkan under naturtypen 6210. Naturtyperna bedöms kunna påverkas negativt av i princip samma saker.

- För fuktängen gäller särskilt att grässvålen är extra känslig för tramp från tunga djur.

Bevarandeåtgärder

- Regelbunden och tillräcklig hävd för att gynna fuktängens floravärden och motverka igenväxning med ohävdsarter som t.ex älggräs och smågran.
- Viss röjning av igenväxningsvegetation krävs för att marken ska behålla sin artrikedom. Röjningsavfall ska forslas bort ur betesmarken för att inte kväva de hävdgynnade låga kärlväxterna och bidra till gödning av betesmarken.
- Välbevarad grundvattenstatus är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är icke gynnsamt.

Intensivare hävd behövs för att bevarandetillståndet ska förbättras (2017), se under bevarandeåtgärder ovan.

7230 - Rikkärr

Areal: 0,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen har tidigare konstaterats inom ett mindre område i den södra delen av fuktängen, under kraftledningen. Rikkärret har med tiden vuxit igen och är nu svårt att exakt lokalisera. Det utpekade området var vid fältbesök 2016 inte särskilt blött. Kärrets naturvärden är därför i dagsläget (2017) osäkra då nyare inventeringsuppgifter saknas. Tidigare har de typiska arterna gräsull, ängsstarr, näbbstarr, majviva, slätterblomma och ängsnycklar noterats. Området betas svagt av nötdjur.

Generell beskrivning av naturtypen: Rikkärr är artrika myrar med hög halt av mineraler och ett högt pH, ofta pH 6-8. Kärren kan förekomma friliggande i skog eller öppen mark eller som laggkärr vid mossar, som element i sträng-flarkkärr, blandmyrar och aapamyrar. Rikkärr finns även i kanterna av kalkrika och näringsfattiga sjöar, vid kusten, eller i anslutning till källor. Kärren har en mycket speciell flora och fauna som varierar med t.ex. krontäckningsgrad, kalkhalt och näringsförhållanden. Här finns många specialiserade arter, varav många är hotade. Rikkärrens bottenskikt domineras ofta av så kallade brunmossor, men förekomst av vitmossor är också vanligt. Många rikkärr är rika på orkidéer, men även andra kärlväxter som trivs i kalkhaltiga marker. Rikkärren kan variera från helt öppna till trädklädda samt att vissa är naturligt öppna, medan andra är beroende av röjning, slätter eller bete. Naturlig hydrologi och hydrokemi är viktigt för naturtypen, mindre äldre ingrepp som orsakat lokal störning av myren kan ibland förekomma. Rikkärr är ofta störningsgynnade eller beroende av hävd. Typiska arter är: axag, flugblomster, gräsull, knagglestarr, kärrknipprot, majviva, näbbstarr, snip, slätterblomma, ängsnycklar, ängsstarr, fetbålmossa, kalkkällmossa, kandtuffmossa, klotuffmossa, korvskorpomossa, källtuffmossa, nordtuffmossa, röd skorpionmossa, späd skorpionmossa m.fl.

Naturtypen är känslig för igenväxning, förändrad hydrologi som t.ex förändringar i anslutande grundvattenförekomster och förändrad hydrokemi såsom förändringar av kärrvattnets kemiska parametrar, ökad näringstillförsel, mekanisk påverkan och störning av myrens torvbildning samt fragmentering och minskade populationer av karakteristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen rikkärr ska vara minst 0,1 hektar.

Regelbunden hävd med bete eller slätter och efterbete, ska påverka området. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) eller igenväxningsvegetation ska finnas vid vegetationsperiodens slut. Trampskador ska inte finnas. Vegetationen ska vara karakteristisk för rikkärr med en artrik flora och fauna. Bottenskiktet ska ha förekomst av brunmossor, inslag av vitmossor kan förekomma. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska förnyra sig. Kärret ska vara naturligt näringsfattigt, tydligt påverkat av kalk och baskatjoner. Det ska finnas en ständig tillgång på baskatjon-rikt vatten. Kärrets hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller markskador som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Rikkärrets hydrokemi ska inte vara starkt påverkad av mänskliga ingrepp och/eller övergödning. Kärret ska vara öppet (krontäckning < 30%), enstaka träd och buskar kan förekomma. Bestånd av vass och vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte finnas. Typiska arter av mossor och kärlväxter ska förekomma tämligen allmänt.

Negativ påverkan

Naturtypen kan påverkas negativt av följande faktorer:

- Många rikkärr med hävdgynnad flora hotas av igenväxning eller är under igenväxning p.g.a. av upphörd hävd. Problemet är störst i Sydsverige och beror vanligtvis på ändrad markanvändning och nedläggning av jordbruk.
- Befintliga och tidigare genomförda ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning påverkar naturtypens hydrologi och hydrokemi, vilket kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Effekterna kan vara uttorkning, ökad igenväxning och erosion.
- Avverkning av träd, körning och andra åtgärder påverkar hydrologi, lokalklimat och markstruktur. Den blöta miljön är känslig för sönderkörning.
- Alltför intensivt bete med tillhörande tramp kan skada rikkärr.
- Spridning av kalk, aska eller gödningsämnen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i närheten kan också skada naturtypen genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.
- Ökad våtdeposition av kväve kan påverka naturtypen och öka igenväxningstakten.
- Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc kan direkt eller indirekt förstöra eller orsaka skada på naturtypen.
- Anläggning av vägar över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i ett område.

Bevarandeåtgärder

- Välbevarad grundvattenstatus är en mycket viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.
- Viss röjning av igenväxningsvegetation krävs för att marken ska behålla sin artrikedom. Röjningsavfall ska forslas bort ur betesmarken för att inte kväva de hävdgynnade låga kärlväxterna och bidra till gödning av betesmarken.
- Regelbunden och tillräcklig hävd för att gynna förekomsten av typiska arter och motverka igenväxning av rikkärret.
- Området bör inventeras för att konstatera förekomst av typiska arter av mossor och kärlväxter. Bättre kunskap innebär att skötselåtgärder bättre kan anpassas, vilket är positivt för den hävdgynnade florans och faunan.

Se även den övergripande delen.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara icke gynnsamt. Kunskapsläget är dock i dagsläget dåligt och bedömningen osäker (2017).

Dokumentation

Artdatabanken, SLU. Rödlistan 2015, sammanställning av arters status (utdöenderisk) i Sverige.

Artportalen. ArtDatabanken SLU. www.artportalen.se. Uttag 2017-06

Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002 - 2004. Objektrapport (opubl.).

Jordbruksverket. Mulitkuben, uttag av markklassrapporter för aktuella jordbruksblock, 2017-06.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1991: Ängs- och hagmarker i Tidaholms kommun. Meddelande 19/90.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1992. Bevarandeprogram och åtgärdsprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden i Skaraborgs län. Medd. 8/92

Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1996: Ängs- och hagmarker. Sammanställning. Meddelande - 96/5.

Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Natura-2000/.

Västgötabergets svampklubb (databas).

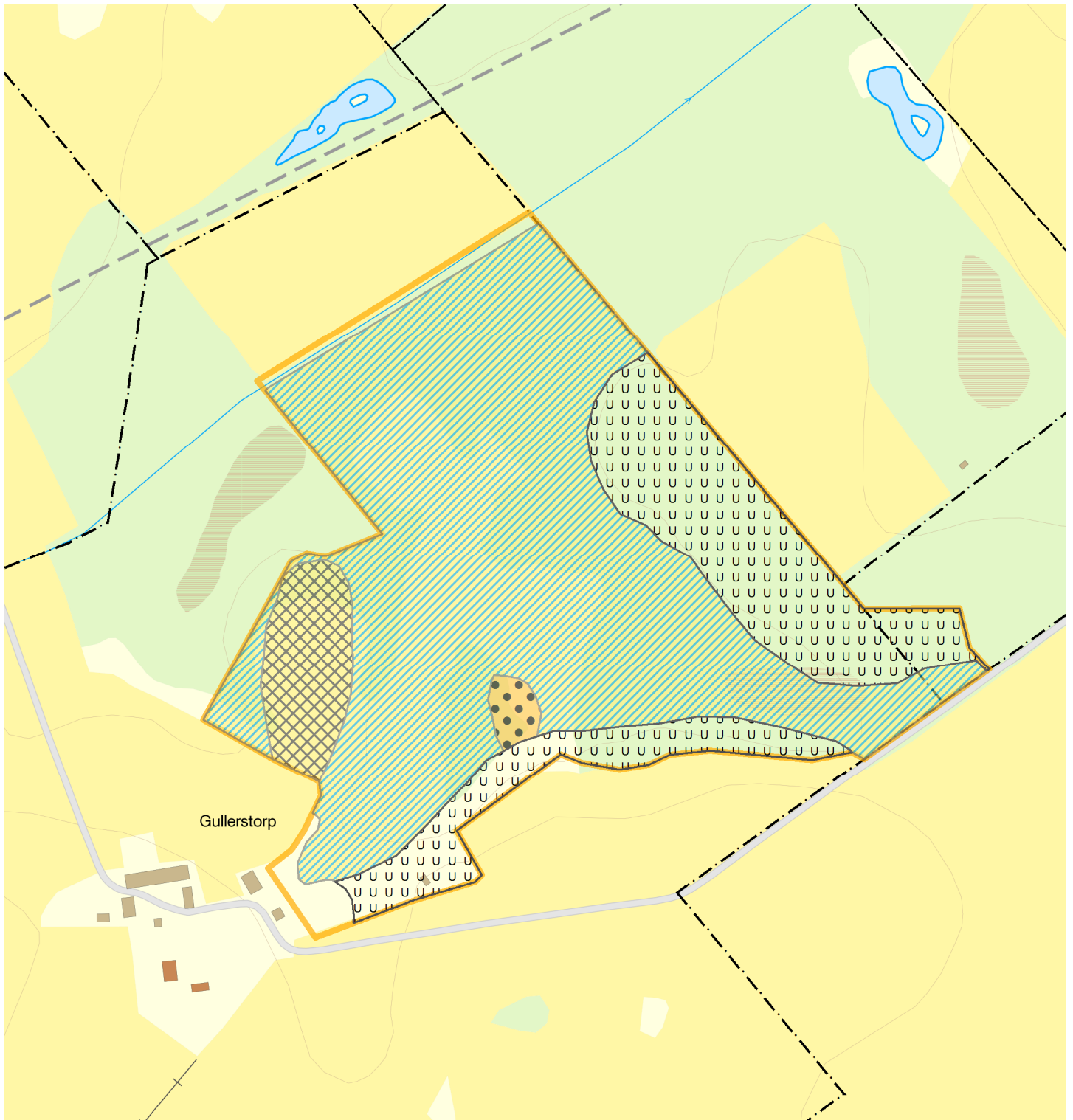
Bilagor

Kartor:

1. Natura 2000-områdets avgränsning, beslutskarta.
2. Naturtypskarta

0 125 250 500 Meters

Natura 2000-naturtypskarta, Gullerstorp SE0540306, Tidaholms kommun

6210 - Kalkgräsmarker	6410 - Fuktängar	7230 - Rikkärr	Natura 2000 Habitatdirektiv
	3 - Utvecklingsmark, icke Natura-naturtyp		

0 100 200 300 Meter